

รูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

THE INTEGRATED SOCIAL NETWORKING OF INSTRUCTIONAL MODEL TO ENHANCE SOCIAL
RESPONSIBILITY FOR UNDERGRADUATE STUDENTS AT RAJAMANGALA UNIVERSITY OF
TECHNOLOGY THANYABURI

เอกญา แววกดี¹ สาโรช โสภีรักษ์²

Akaya Waophakdi¹ Saroch Sopeerak²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่สร้างขึ้นกับนักศึกษาที่เรียนจากการสอนปกติ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่สร้างขึ้นกับนักศึกษาที่เรียนจากการสอนปกติ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความรับผิดชอบต่อสังคม 5) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่สร้างขึ้น โดยดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา ได้ดำเนินการทดลองแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ศึกษารูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ประเมินประสิทธิภาพ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ 10 คน ตอนที่ 2 การพัฒนาบทเรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 ตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มจากประชากร จำนวน 121 คน ได้จำนวน 2 ห้องเรียน เป็นกลุ่มควบคุม คือ นักศึกษาที่เรียนจากการสอนปกติ จำนวน 30 คนและกลุ่มทดลองคือ นักศึกษาที่เรียนบทเรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคม จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคม และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนบทเรียนตามรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์ สถิติทดสอบ paired samples t-test สถิติทดสอบ t-test samples independent และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการหาประสิทธิภาพบทเรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม มีประสิทธิภาพ 88.52/87.41 ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมาย (Aim) ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ความสามารถของผู้เรียนและเป้าหมายในการเรียน องค์ประกอบที่ 2 การเข้าถึง (Accessibility) ประกอบด้วย การเข้าถึงเนื้อหาและเครือข่ายสังคม องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรม (Activities) ประกอบด้วย การสร้างกิจกรรมเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 4 การประเมิน (Assessment) ประกอบด้วย การประเมินผล การแสดงและการแบ่งปัน 2) ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อสังคมหลังเรียนระหว่างนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบ

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน 4) คะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามีความสัมพันธ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) ความพึงพอใจในการใช้บทเรียนตามรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.11 อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการสอน เครือข่ายสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม

Abstract

The purposes of this research were to: 1) develop the integrated social networking of instructional model to enhance the social responsibility of undergraduate students on criteria 85/85 2) compare social responsibility posttest result score between experimental group by integrated social networking of instructional model and control group 3) compare achievement of students between experimental group by integrated social networking of instructional model and control group 4) study the relations of achievement and social responsibility 5) study student satisfaction of the integrated social networking of instructional model. The development of the model composed of three parts as follows: The first part studied the integrated social networking of instructional model to enhance the social responsibility. It was evaluated by ten experts with focus group discussion. The second part contained developing the integrated social networking of instructional model to enhance the social responsibility of undergraduate students and testing the efficiency of the model with a 85/85 standard criterion. The third part evaluated the integrated social networking of instructional model to enhance the social responsibility. The research population was 121 students in second year of undergraduate students in second semester of academic year 2011, Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Prathomtani province. The two groups were sampled by cluster random sampling to be, 30 students as control group and 31 students experimental group by using integrated social networking of instructional model. This research instruments were achievement test, social responsibility test, and satisfaction questionnaire. The statistics of analysis data were percentage, mean, standard deviation, correlation, paired samples t-test, t-test samples independent and ANCOVA.

The results of the study indicated that: 1) the efficacy of instructional model integrated social networking was 88.52/87.41. The instructional model consists of four components such as Aim, Accessibility, Activities and Assessment. 2) the mean score of social responsibility post-test between experimental and control group was not different 3) the mean score of achievement between experimental and control group was not different 4) the social responsibility score was relation with the achievement score at level of significance .01 5) the overall students' satisfaction mean using integrated social networking of instructional model was 4.11 found that at high level.

Keywords: Instructional Model, Social Networking, Social Responsibility

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมทางสังคมรอบด้าน ส่งผลกระทบถึงการใช้เทคโนโลยีในมิติใหม่ที่มีความหลากหลายของกระแสความนิยมทางสังคม ถือเป็นการก้าวเข้าสู่ยุคของความล้ำสมัยทางวิทยาการ การเข้าถึงเครือข่ายสังคมของผู้ใช้บริการจำนวนมากก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ต่อมวลชนด้านวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างลงตัว โดยเฉพาะรูปแบบการส่งผ่านข้อมูลข่าวสารทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้น ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการจัดการศึกษาผ่านระบบออนไลน์ เนื่องจากปัจจุบันประชาชนมีวิธีการสืบค้นข้อมูลโดยใช้เครือข่ายสังคมเป็นหลัก ส่งผลให้การเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายนั้น มิได้คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น จึงเกิดอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (Computer Crimes) อาทิ การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ การลักลอบฟังข้อมูล การเผยแพร่ภาพลามก การเขียนข้อความผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เป็นภัยต่อความมั่นคง รวมถึงการตัดต่อภาพเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย จำเป็นต้องมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 เพื่อปกป้องประชาชนผู้บริโภค ดังนั้นรัฐบาลควรเล็งเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนในประเทศ สอดรับกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ.2550-2559) ถือเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทาง ด้านการพัฒนางานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ พัฒนาประชาชนให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมั่นคงทางวัฒนธรรม คนไทยมีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย เสริมสร้างความกลมเกลียวท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม ปลุกฝังให้ประชาชนมีความรู้ คุณธรรม สามารถดำรงภูมิปัญญาทางสังคมไทย ตลอดจนสามารถปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสมและเท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงแห่งโลกอนาคต ถือเป็นรูปแบบการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันด้านการดำรงตนอย่างมีเหตุและผล อาศัยหลักของการพอประมาณตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้เกิดความสมดุล มั่นคงและยั่งยืนสืบไป (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม, 2552)

ฉะนั้นการปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมแก่นักสื่อสารมวลชน ถือได้ว่าเป็นผู้มีอิทธิพลทางความคิด (Opinion Leader) ให้มีวิธีการคิดวางแผนและสอดแทรกเนื้อหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมโดยส่วนรวมลงไปในการผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ ด้วยวิทยาการล้ำสมัย นั่นคือ การสื่อสารข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายสังคมเช่นนี้ ดังนั้นผู้ผลิตสื่อจึงควรมีความตระหนักและมีจิตสำนึกด้านจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชน ประกอบการตัดสินใจด้านกระบวนการผลิตเนื้อหา ขั้นตอนการสร้างและวิธีการนำเสนอที่ตระหนักถึงผู้ชมผ่านเครือข่ายสังคม หรือสื่อมวลชนทุกรูปแบบ เนื่องจากวิธีการนำเสนอผ่านเครือข่ายสังคมหรือธุรกิจสื่อสารมวลชนยุคปัจจุบันมีอิทธิพลและบทบาทของสื่อมวลชนในฐานะตัวแทนแห่งสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ทำหน้าที่อบรมบ่มเพาะสิ่งต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกในสังคม ถือว่าสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการปลุกฝังผู้ชมสื่อซึ่งส่งผลต่อความคิดและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในระยะยาวตามหลักของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญด้านการพัฒนารูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม อาศัยวิธีการสอนผ่านบทเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม โดยการสืบค้นองค์ความรู้อันหลากหลาย ควรเริ่มปลุกฝังจากนักสื่อสารมวลชน นั่นคือ นักศึกษาที่ศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ให้มีจิตสำนึกและตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเบื้องต้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสื่อที่ผลิตออกสู่สายตาประชาชน โดยเฉพาะทางเครือข่ายสังคมนั้น เสริมสร้างและปลุกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมในภาพรวม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่สร้างขึ้นกับนักศึกษาที่เรียนจากการสอนปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่สร้างขึ้นกับนักศึกษาที่เรียนจากการสอนปกติ
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความรับผิดชอบต่อสังคม
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่สร้างขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ชั้นปีที่ 2 จำนวน 121 คนที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ชั้นปีที่ 2 จำนวน 61 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม คือ นักศึกษาที่เรียนจากการสอนปกติ จำนวน 30 คนและกลุ่มทดลอง คือ นักศึกษาที่เรียนบทเรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคม จำนวน 31 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคม และแบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนที่สร้างขึ้น

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ศึกษารูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม

ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา โดยคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือเอกในสาขาเทคโนโลยีการศึกษา หรือ สาขาที่เกี่ยวข้อง มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการออกแบบรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีเครือข่ายสังคม โดยวิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 10 คน

ตอนที่ 2 การพัฒนาบทเรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 และพัฒนาเครื่องมือการวิจัยให้มีคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้มาจากคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ชั้นปีที่ 2 จำนวนรวม 39 คน โดยแบ่งกลุ่มในการทดลองครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ดังต่อไปนี้

การทดลองครั้งที่ 1 ได้แก่ กลุ่มนักศึกษา จำนวน 3 คน ทำการทดลองเพื่อทดสอบและประเมินคุณภาพเบื้องต้น โดยการสังเกต สอบถามความคิดเห็น เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขใช้ทดลองให้ดียิ่งขึ้นในครั้งต่อไป

การทดลองครั้งที่ 2 ได้แก่ กลุ่มนักศึกษา จำนวน 9 คน ทำการทดลองเพื่อทดสอบและประเมินคุณภาพและหาแนวทางการทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการแก้ไขและปรับปรุงทดลองใช้ในครั้งต่อไป

การทดลองครั้งที่ 3 กลุ่มนักศึกษา จำนวน 27 คน ทำการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่สร้างขึ้น

ตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบต่อสังคมและความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้น การดำเนินการทดลองโดยใช้รูปแบบการทดลองแบบแท้จริง (True Experimental Design) ตามแผนการทดลองแบบสองกลุ่มและถูกวัดทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (Two Group Pretest-Posttest Design) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนการทดลองแบบสองกลุ่มและถูกวัดทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

	ทดสอบก่อนทดลอง		ทดสอบหลังทดลอง
กลุ่มควบคุม	O_1	X_1	O_1
กลุ่มทดลอง	O_2	X_2	O_2

O_1 แทน กลุ่มควบคุม

O_2 แทน กลุ่มทดลอง

X_1 แทน การสอนปกติ

X_2 แทน การสอนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคม

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติต่างๆ ดังต่อไปนี้

3.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคม โดยหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาด้วยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index: IOC) (ล้วน สายยศและ อังคณา สายยศ, 2538) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

3.2.2 หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกรายข้อ โดยหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) KR-20 ค่าดัชนีความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ใช้เทคนิค 25% แบ่งกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

3.2.3 หาคุณภาพของแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือกรายข้อ โดยหาค่าความเชื่อมั่น KR-20 ค่าความยากง่าย (p) (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

3.2.4 หาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อบทเรียนที่สร้างขึ้นตามรูปแบบ โดยการหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ลิวัน สายยศและ อังคณา สายยศ, 2538)

3.3 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคม ได้แก่

3.3.1 การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมใช้เกณฑ์มาตรฐาน 85/85 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2525)

3.3.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อสังคมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้การทดสอบค่าด้วยสถิติทดสอบ Paired Samples t-test

3.3.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อสังคมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง โดยใช้การทดสอบค่าด้วยสถิติทดสอบ t-test Samples Independent และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

3.3.4 การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้สถิติหาค่าสหสัมพันธ์

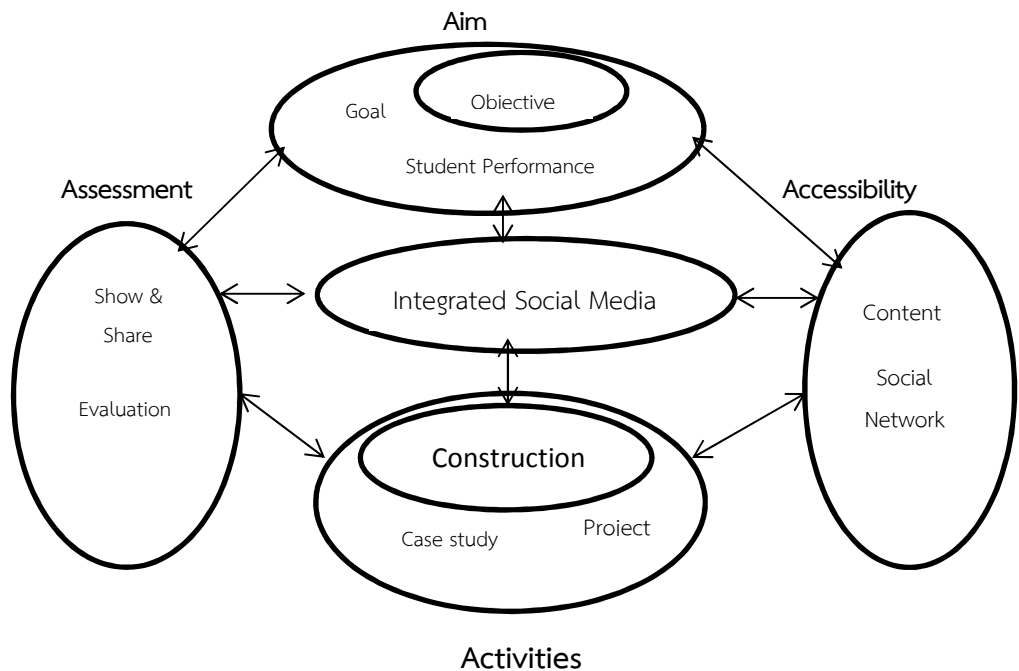
ผลการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของรูปแบบ และองค์ประกอบของรูปแบบการสอนจากนักการศึกษาหลายท่านที่คิดรูปแบบ แบบจำลอง ระบบการสอนมาเป็นรูปแบบการสอนที่หลากหลายรูปแบบ (Tyler, 1950; Glaser, 1965; Carroll, 1963; Gerlach and Ely, 1971; Klausmeir and Ripple, 1971; Kemp, 1977; Gagne and Briggs, 1979; สัจจ อุทรานันท์, 2526; อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2552) หลักการ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคมมาบูรณาการร่วมกันกับการจัดการเรียนการสอน จนกระทั่งได้รูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งได้รับการตรวจสอบโดยวิธีการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ได้นำมาปรับปรุงแก้ไขแบบร่างรูปแบบการสอนให้มีความเหมาะสม จึงได้รูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคม 4A มีประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมาย (Aim) ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ความสามารถของผู้เรียนและเป้าหมายในการเรียน องค์ประกอบที่ 2 การเข้าถึง (Accessibility) ประกอบด้วย การเข้าถึงเนื้อหาและเครือข่ายสังคม องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรม (Activities) ประกอบด้วย การสร้างกิจกรรมเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 4 การประเมิน (Assessment) ประกอบด้วย การประเมินผล การแสดงและการแบ่งปันดังแสดงไว้ในภาพที่ 1 องค์ประกอบของรูปแบบเหล่านี้นำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เทคนิคการสอน การสร้างกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและการสร้างบทเรียน โดยนำบทเรียนไปทดสอบหาประสิทธิภาพ มีผลเฉลี่ยการทดสอบหาประสิทธิภาพเป็น 88.51/87.41 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ 85/85 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2525)

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมหลังเรียนระหว่างนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เนื่องจากคะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมเฉลี่ยก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกัน ดังนั้นจึงวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) โดยกำหนดให้คะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมก่อนเรียนเป็นตัวแปรร่วม แล้วได้ค่าสถิติ $F=0.60$, $df=1, 58$, $p\text{-value}=.440$ แสดงว่า คะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมเฉลี่ยหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าสถิติ $t=1.22$, $df=45.42$, $p\text{-value}=.228$ แสดงว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน

4. คะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าสหสัมพันธ์ $r=0.49$, $df=31$, $p\text{-value}=.005$ แสดงว่า คะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามีความสัมพันธ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รูปที่ 1 รูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม

5. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาโดยมีค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 แสดงว่า นักศึกษามีระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคม อยู่ในระดับมาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. รูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ได้รับการตรวจสอบโดยวิธีการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน รูปแบบนี้นำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เทคนิคการสอน การสร้างกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและการสร้างบทเรียน โดยนำบทเรียนไปทดสอบหาประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพ 88.52/87.41 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ 85/85 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2525) ทั้งนี้เนื่องจาก

1.1 รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนด้วยการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หลักการวิเคราะห์ผู้เรียน ตามองค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมาย (Aim) โดยศึกษาจากพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับระบบการเรียนการสอนของคอลโลสไมเออร์และริบเบิล โดยการพิจารณาความพร้อมของผู้เรียน ได้แก่

ความสนใจและสมรรถภาพของผู้เรียน (Klausmeier and Ripple, 1971; อ้างใน ทิศนา ขัมมณี, 2552) นอกจากนี้รูปแบบการสอนยังสอดคล้องกับระบบการเรียนการสอนของเคมพ์ ในด้านการศึกษาคุณสมบัติของผู้เรียนและระบุจุดมุ่งหมายของการสอนในเชิงพฤติกรรม (Kemp, 1977; อ้างใน ทิศนา ขัมมณี, 2552) และรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับระบบการเรียนการสอนของ สจ๊วต อุทราพันธ์ (2526; อ้างใน ทิศนา ขัมมณี, 2552) ได้เสนอแนะองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน ด้านลักษณะของผู้เรียนและจุดมุ่งหมายของการสอน

1.2 รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มีการเข้าถึงเนื้อหาและเครือข่ายสังคม ตามองค์ประกอบที่ 2 การเข้าถึง (Accessibility) คือ การพัฒนาเนื้อหาสาระบทเรียนที่ใช้ในการสอนผู้เรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย (Aim) โดยเน้นคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีการปฏิสัมพันธ์เนื้อหาบทเรียนเชื่อมโยงกับสังคมโลกภายนอกโดยอาศัยเครือข่ายสังคมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคมมี 9 ลักษณะ (กมลรัตน์ ทวีชาติวิทยากุล, 2531) ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาสังคม การแนะนำให้ประชาชนปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม การให้ความช่วยเหลือแก่ทางราชการในการพัฒนาสังคม การชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมือง การติดตามความเคลื่อนไหวของสังคม การยอมเสียสละเวลาส่วนหนึ่งเพื่อทำประโยชน์แก่สังคม การเป็นพยานเมื่อรู้เห็นเหตุการณ์กระทำผิด และการเข้าร่วมของกิจกรรมของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับสังคม

1.3 รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มีการสร้างกิจกรรมเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม ตามองค์ประกอบที่ 3 กิจกรรม (Activities) ประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อาทิ ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา (Case Study) และให้ผู้เรียนคิดโครงการรณรงค์เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์จากรูปรธรรมไปสู่ธรรม อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิด ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง จึงทำให้มีความหมายต่อตนเองและต้องการที่จะนำไปใช้เป็นประสบการณ์ในด้านการรับใช้สังคม นับเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าสูงต่อการเรียนรู้ การรับใช้สังคมตามความต้องการของชุมชนและสังคม (Erickson & Anderson, 1997)

1.4 รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มีการสร้างกิจกรรมเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม ตามองค์ประกอบที่ 4 การประเมิน (Assessment) ประกอบด้วยการประเมินผลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลคะแนนแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนการสังเกตและการแบ่งปัน อาทิ ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นโดยให้ผู้เรียนข้อสรุปสามข้อหนึ่งสั้นเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมแล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลผ่านทางเครือข่ายสังคม นอกจากนี้ยังให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มผลิตชิ้นงานเป็นโครงการรณรงค์เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม 4 ชิ้นงาน หลังจากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็นด้านความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านเครือข่ายสังคมต่อไป

2. การเปรียบเทียบคะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาที่เรียนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม มีดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบผลต่างคะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมหลังเรียนและก่อนเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ความก้าวหน้าของคะแนนความรู้ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมก่อนเรียนและความก้าวหน้าของคะแนนความรู้ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมหลังเรียน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่เรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้เรียนที่เรียนในห้องเรียนและผู้เรียนด้วยบทเรียนผ่านเว็บ ได้รับการเสริมสร้างความรู้ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มขึ้น เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม โดยสอดคล้องกับ Dimicco et al. (2008) ได้วิจัยพบว่า การใช้เครือข่ายสังคมทั้งภายในและ

ภายนอกองค์กร สามารถเกิดการแลกเปลี่ยนและการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารให้กับเพื่อนร่วมงาน กลุ่มเพื่อนและครอบครัว ได้ ทำให้สามารถได้รับความรู้เพิ่มเติม นำไปสู่ความผูกพัน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานแก่หน่วยงานได้

2.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมหลังเรียนระหว่างนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมหลังเรียนไม่แตกต่างกับนักศึกษากลุ่มควบคุม ถึงแม้ว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมก่อนเรียนแตกต่างกัน เมื่อนักศึกษาทั้งสองกลุ่มเรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมแล้วทำให้นักศึกษามีความรู้ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณารถ โมลิเอรี (2550) กล่าวว่า การจัดการสอนและกิจกรรมที่เสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มขึ้นได้

3. การเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนและก่อนเรียนของนักศึกษาที่เรียนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม มีดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบผลต่างคะแนนหลังเรียนและก่อนเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ความรู้เนื้อหาการประชาสัมพันธ์ก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่เรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้เรียนที่เรียนในห้องเรียนและผู้เรียนด้วยบทเรียนผ่านเว็บ ได้รับความรู้เนื้อหาการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนและบทเรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม มีประสิทธิภาพ 88.52/87.41 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 85/85 ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน โดยสอดคล้องกับ สีนา ทองมา (2552) ภาสกร เรืองรอง (2552) อัจฉา นิตยพงษ์ชัย (2552) อัจฉริย์ พิมพิมูลและคณะ (2554)

3.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับนักศึกษากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากนักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน แสดงว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีระดับสติปัญญาโดยรวมของกลุ่มไม่เท่ากัน

4. การศึกษาผลคะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักศึกษาที่มีความสามารถทางสติปัญญาสูง จะมีความรู้ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้นตามไปด้วย เมื่อผู้เรียนได้เรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม

5. ความพึงพอใจในการใช้บทเรียนผ่านเว็บที่พัฒนาขึ้นตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อบทเรียนผ่านเว็บ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการเรียนรู้ของผู้เรียนเปลี่ยนจากการเรียนตามผู้สอน (Passive Learning) มาเป็นการเรียนรู้วิธีเรียน (Learning How To Learning) ที่ผู้เรียนจะเป็นผู้กำหนดการกระทำด้วยตนเอง (Active Learning) (ณรงค์ สมพงษ์, 2544) บทเรียนผ่านเว็บที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้เพิ่มเติมเนื้อหา ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว สามารถแบ่งปันกลุ่มผู้เรียนและกลุ่มสังคมโลกในเครือข่ายสังคม เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการสอนที่มีคุณสมบัติคล้ายกับการเรียนการสอนผ่านเว็บที่ใช้ระบบอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางผ่านไปยังผู้เรียนโดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นการนำเสนอเนื้อหาแบบมัลติมีเดีย ถือว่าเป็นสื่อที่สามารถกระตุ้นการรับรู้และสร้างความบันเทิงให้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างดี (บุปผาชาติ ทัพพิกรณ์, 2544) นอกจากนั้นการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายสังคมยังสามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ โดยที่ผู้เรียนสามารถเลือก

เนื้อหาบทเรียนที่นำเสนออยู่ในรูปแบบบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นเทคนิคการเชื่อมโยงเนื้อหาหลักด้วยเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้อง (ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2542)

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

1. การดำเนินงานออกแบบบทเรียนตามแบบรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เป็นไปอย่างถูกต้องและมีขั้นตอนชัดเจน ทำให้สามารถนำรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ควรมีการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมหลาย ๆ ครั้ง เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและแสดงถึงความสำเร็จของด้านประสิทธิภาพเพียงพอของรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมสำหรับการนำไปใช้จริง การเพิ่มระยะเวลาในการทดลองถือว่ามีความจำเป็น เนื่องจากการปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการซึมซับและสร้างความตระหนักต่อคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณให้แก่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมน้อยกว่าที่ควรจะเป็น

2. รูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคม 4A ที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถนำมาใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยนำรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคม 4A ที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมมาใช้เป็นสื่อหลักแทนการบรรยายในห้องเรียนปกติ ซึ่งผู้เรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาทั้งหมดผ่านเว็บไซต์ด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก เมื่อผู้เรียนเกิดปัญหาในการเรียน หรือนำมาเป็นสื่อเสริมสำหรับใช้เพิ่มเติมประสบการณ์พิเศษแก่ผู้เรียนหลังกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนในระดับปริญญาตรีใช้สำหรับเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมในวิชาโฆษณาและประชาสัมพันธ์ได้ ทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของนักสื่อสารมวลชนเพิ่มมากขึ้น หากผู้เรียนศึกษาบทเรียนตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมดังกล่าว

3. การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาตามรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมนั้น ต้องมีการวางรูปแบบของเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และปฏิบัติงานได้สำเร็จตามกิจกรรมที่วางแผนไว้ นอกจากนี้การจัดการเลือกรูปแบบของบทเรียนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมให้เหมาะสมแก่ระดับการศึกษาของผู้เรียนเป็นหลัก อาทิ ควรเลือกรูปแบบการจัดวางภาพกราฟิก อักษรที่มีขนาดเหมาะสม ทำให้ผู้เรียนไม่ปวดตาเวลาเข้าศึกษาบทเรียน นอกจากนี้เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสืบค้นความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียนผ่านทางเครือข่ายสังคม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลจากการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมไปทดลองกับรายวิชาอื่น ๆ ที่มีลักษณะธรรมชาติของวิชาที่แตกต่างกันเพื่อพัฒนารูปแบบเนื้อหาและกิจกรรมการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคม

2. ควรมีการวิจัยรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ได้รูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนในทุกๆระดับชั้น มีวางแผนความคิดด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและเห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกของเด็กและเยาวชนตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากการปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมควรเริ่มปลูกฝังตั้งแต่เด็กยิ่งส่งผลต่อความคิดและเป็นการปลูกฝังจิตสำนึก

ด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคมให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนในประชาชนไทยทุกคนสืบไป

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีรูปแบบต่าง ๆ ว่ารูปแบบใด เหมาะสมที่จะนำมาใช้สำหรับเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมได้อีกบ้าง เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการนำรูปแบบนั้น ๆ มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ควรทำการวิจัยกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายสังคมในหลายรูปแบบโดยจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อปลูกฝังและวางระบบความคิดเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก จึงก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมแก่ผู้เรียน ซึ่งเกิดขึ้นมาจากจิตใต้สำนึกของผู้เรียนอย่างแท้จริง

5. ควรมีรูปแบบการสอนที่ใช้เครือข่ายสังคมที่มีความหลากหลาย เพื่อเป็นการนำศักยภาพของเครือข่ายสังคมมาใช้ประโยชน์ให้เต็มประสิทธิภาพ

6. ควรมีการวิจัยรูปแบบการสอนเชิงบูรณาการเครือข่ายสังคมโดยใช้เว็บเพจให้เป็นระบบเปิด เป็นเว็บเพจเพื่อการสอนเสริม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนสามารถศึกษาค้นคว้า ส่วนผู้เรียนที่เรียนช้าสามารถทบทวนบทเรียนได้บ่อยครั้งเท่าที่ต้องการ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สาโรช โสภีรักษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ สมพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณา ดูแลเอาใจใส่ ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัลลภ พิริยะสุรวงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เอกสารอ้างอิง

- ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2542). สร้างสรรค์หน้าและกราฟิกบนเว็บ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2525). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร: สำนักเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณรงค์ สมพงษ์. (2544). สื่อประสมเพื่อการเผยแพร่สารสนเทศในงานส่งเสริมการเกษตร หน่วยที่ 12. นนทบุรี: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิตนา แคมณี. (2552). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุปผชาติ ทัพพิกรณ์ และคณะ. (2544). ความรู้เกี่ยวกับสื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว: กรุงเทพมหานคร.
- ภาสกร เรืองรอง. (2553). รูปแบบบทเรียนบนเครือข่าย การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Jigsaw. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานการอุดมศึกษา.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ลีนา ทองมาก. (2552). การพัฒนาบทเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการทบทวน เรื่อง ระบบ
กระดุก. ชุมพร: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร.
- วรรณารถ โมลีเอรี. (2550). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดคุณลักษณะศึกษาของลัทธิโคโนนาเพื่อ
เสริมสร้างจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบของนักศึกษาสายอาชีพและเทคโนโลยี. คุรุศาสตร์
ดุสิตบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (2552). แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (2550-2559).
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม.
- อัจฉรีย์ พิมพ์มูลและคณะ. (2554). การพัฒนาบทเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ผ่าน
ระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ปีที่ 6
ฉบับที่ 2 หน้า 29-42). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- อจนา นิตยพงศ์ชัย. (2552). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) วิชา เศรษฐศาสตร์จุลภาค
สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- Dimicco et al. (2008). Research on the Use of Social Software in the Workplace. [Online],
http://research.ihost.com/cscw08-socialnetworkinginorgs/papers/dimicco-millen-geyer-dugan_cscw08_workshop.pdf. August 10, 2011.
- Erickson, J., & Anderson, J. (1997). Learning with the community: Concepts and models for
service learning in teacher education. Washington, DC: American Association for Higher
Education.